

גליון הכנה לדפוס מספר

"השב האפר"

אשר חיבר הרה"ג החסיד המקובל
וצדיק המפורסם איש אלקים בצניא
קדישא אספקלריא המאירה מורה
צדק לעדתו צנא מלא ספרא ולו
עשר מעלות במדות ישראלות ותיק
ועושה חסד מזה פנחס אריה זצ"ל
אב"ד דק' טורקא

דווארט קומי אורי

ז

בצהש"ת

השב האפר

פרשת פנחס שנת תשפ"א גליון ל"ז

ברוך ד' יום יום. ר"ל כמה ברכות שאדם מברך בכל יום ככה יעמוס לנו האל. גם מפרש עפ"י עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו (טו, י) ר"ל כי עבדת הקדש לצפות השכר מה שבכתף והיינו מאותן ק' ליטרין של אחריו, ולזה אמרנו רמ"ז כי אבותינו הק' נרמז להם בשמות ס"ת מק"ל אברהם יצחק ישראל ור"ת מק"ל מש"א ק' לירין ונרמז באחרית שמותם כי השכר הוא באחר' גם נרמז בשם יעקב ע'בדת ק'דש ב'כתף י'שאו והבן. ונרמז גם בשם עמלק ר"ל מי שהולך אחר עצת יצרו שהוא בחינת סט"א שר של עמלק עוז"ב מש"א ק' ליטרין, והנה הגם שהקב"ה ברא העינים בפני האדם אעפ"כ עיקר הסתכלות צריך להיות מה שיהי' אחריו ואפשר לסיבה זו בא הקב"ה בדרך הטבע אשר בעין האדם נראה צורת אדם קטן ומסתמא הוא הוא צרות האדם המביט בחבירו וזה לשתי סיבות, א' לרמוז שיהי' האדם רואה א"ע קטן נגד חבירו ותמיד יבקש וימצא בחבירו מעלות מה שאינם בעצמו, גם לסיבה התכליתיות כי עיקר הסתכלות הוא הסתכלות הפוך כמו הצורה שראה בעין חבירו שהצורה ההוא מסתכלת היפך מה שהוא מסתכל והבן זה היטב, והרצון בזה שיסתכל אחרית דבר כדברי מדרש

(כה) ונרגו מפריד אלוף, וזהו ירמוז כאן ושם איש ישראל המוכה ר"ל שהוכה השם שאין לו השם איש ישראל זהו בא ע"י מחלוקת וזהו אשר הוכה את המדינית ר"ל מלשון ריב ומדון ולשון משלח מדנים. ועי"ז זמרי בן סלוא גורם זמירות לבחי' יצה"ר שהוא סילון ממאיר, ואח"כ מפרש הכתוב בכללות כי נשיא בית אב ר"ל אם ירצו ישראל שיהיה נישאות ראש לבית אבינו שבשמים הוא בית המקדש אשר חרב בעונינו אין תרופה אחרת לזה רק לשמעוני שיהי' חיבור ודביקות בין ישראל, ע"ד וישמע שאול (שמואל א טו, ד) את העם והבן.
את קרבני לחמי לאשי ריה נהוהי תשמרו להקריב לי במעדו (ב, כ) זש"ה צדיק אוכל לשובע נפשו (מסקא ו, ב).
נרא' לפרש בהקדם מה שהביא הגאון בעל מגלה עמוקות ע"פ ברוך ד' יום יום יעמוס לנו ע"פ המדרש (ילקט תתמו) לא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו, הקב"ה משלם ממה שלפניו ואחריו כל ישרי לב, לצדיקים נותן שכר באחרית ע"פ משל מי שיש לו משא של ה' או ד' לירין נוטל מלפניו, ומי שיש לו משא של ק' ליטרין משליך לאחוריו. כי לכל נשמה הקב"ה מוסר ק' מפתחות נגד כל מפתח נותן לו שער אחד ונגד זה תקנו מאה ברכות בכל יום זש"ה

שם איש ישראל המוכה אשר הכה את המדינית זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני (כה, יד). דהנה האדם צריך להמשיך על עצמו אלקותו ית"ש וליחד אותו בב' עולמות וזהו ב' בחינות אחדות ד' אחד, ועמך ישראל גוי אחד, דהיינו ע"י שיש אחדות למטה בין ישראל מתגלה אחדותו ית"ש וזהו אפשר מה שאמרו בגמרא (מגילה כג:) ונקדשתי בתוך בני ישראל אתי תוך תוך דכתיב (י, י) הרומו מתוך העדה. דהנה תוך בא"ת ב"ש הוא אלף ורומז לבחינת ב' אלפין הם ב' מיני אחדו' הנ"ל, ואמונת האחדות בא ע"י שהאדם ממאס בדברי' השפלים והחומריים ומביט תמיד ע"י שהאדם ממאס בדברי' השפלים והחומריים ומביט תמיד לתוכיות העיניים, כי בכל דבר שבעולם יש בחינת חיו' פנימיות הנשפע מאור פני מלך חיים וזה בחינת מלכותו בכל משלה ואז כאשר האדם מקיים זאת באמונה שלימה בתוך פנימיות נקרא בשם איש ישראל שעולה גי' ב' פעמי' תוך, וזהו אפשר הטעם בזה שאמרו בגמרא שאם היה הגלות בזמן ונושנתם אז לא היה ח"ו תקומה ר"ל דאם ח"ל היו פוגמים בבחי' ב' אלפין האלה ב"פ תוך גימ' ונושנתם אז חלילה נתקיים בהם ונושנתם וכו'. והנה פגם הגדול יותר הוא בחינת מחלוקת כמו שנא' (משלי טו,

הנ"ל וזהו כמים פנים אל פנים כן לב האדם אל אדם (משלי כז, יט) ור"ל כמו הסתכלו' במים שהצורה שהוא רואה הוא מסתכלת בהיפך כן נברא הסתכלות האנושי רק ידמה בעיניו תמיד שחבירו גדול ממנו וזה שאמרו בגמרא (סוכה נב.) כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו ר"ל כיון שראה א"ע גדול מחבירו א"כ אין לו שכל זה שהדבר הוא היפך א"כ מסתמא הולך אחרי שרירות לכו הרע ג"כ כי אינו מסתכל מה שיהי' אחריו רק מה שהוא לפניו וזהו (שופטים ה, ו) מטהו מדרך היושר לאורחות עקלקלות וזהו (יד, טז) אשר עין בעין נראה אתה ד' ועננך עומד עליהם ור"ל מזה שהקב"ה ברא בטבע הבריאה אשר עין נראה בתוך עין וזה נראה שהכוונה שעיקר הכל הוא ההסתכלות אחרית דבר ואחריו כל ישרי לב רק ועננך עומד עליהם (ר"ל מזה שהקב"ה ברא בטבע הבריאה אשר עין נראה בתוך עין) רק שיש מסך המבדיל ענן המחשיך אופלי דברייתא ועי"ז אינם מבינים זאת וזהו ג"כ (ישעיהו ו, ט) שמעו שמוע ואל תבינו וראו ראה ואל תדעו כי רצונו לומר כי הנה באמ' מה שהאד' שומע מחבירו בודאי נשלח אליו הדבר למען יהי' נגדו כמו אספקלרי' המאיר סמתמ' גם הוא עושה כזא' והשמיע הדברים לחבירו וזהו שמעו שמוע ר"ל תשמעו דבר אשר נשמע ממך כבר, וראו ראה תראו ראי' כפולה בחי' אור חוזר כמו שאמרנו וזהו ג"כ מה שאמר הכתוב (ישעיהו ל, כא) ואזניך נשמענה דבר מאחריך, כי השמועה לא תהיה מאדם המדבר באזניך לשמוע ולהביט אל הדברים שהמה לפניך רק תשמעו מהדברים

שהם אחרוך כאמור ואחריו כל ישרי לב וזהו (ישעיהו נב, ח) כי עין בעין יראו שתהיה הראי' דוגמת ראיית העין בתוך העין והבן זהו. והנה בכל הדברים יש זה לעומת זה והנה כמו שבקדושה יש בחי' ואחריו כל ישרי לב כמו כן הי' בחי' בקליפת פעור והבן. וזהו עיקר כוונת אומה הרשעה במה שהסיתו ישראל לעבודת פעור להראות להם גנות הענין, והוא כמו ליצנות על דבר עבודת עם קדוש כביכול ואפשר לזה רמז בכתוב (כה, ו) והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית לעיני משה ולעיני כל עדת ישראל כי ר"ל הראה להם עיקר מה שהוא למראה עינים, ולכן כתיב וירא פנחס בן אלעזר ר"ל הוא היה לו ראייה האמתית להסתכל באחרית דבר ולא הסתכל בתאוות עולם השפל אשר כל חמודותיו תוהו, ולכן כתיב (כה, ה) ויבא אחר איש ישראל ר"ל כי בא למדרגה להסתכל מה שהוא אחר איש ישראל לא מה שהוא רואה כעת ועם דברינו למעלה אמרנו ג"כ לפרש הפסוק (תהלים קלט, ה) אחור וקדם צרתי ותשת עלי כפוך, כי האדם נברא בקדם ואחור ונברא בשביל האדם משא ק' ליטרין הנ"ל וזהו כפוך כ"ף גימ' מאה וזהו כי ע"י הסתכלות האמיתי הוא גורם שלום ואהבה בין ישראל. אמנם ההיפוך הוא גרום מדנים כי אם האדם מחזיק א"ע לגדול מחבירו עי"ז רוצה שחברו יהיה שפל ויכנע אליו וכן חבירו רוצה היפך זה ע"כ לא יתכן השלוח וההתחברות ביניהם וזהו (בראשית ט, כג) ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם וילכו אחורנית

ויכסו את ערות אביהם ופניהם אחורנית וערות אביהם לא ראו, כי באמת כל הדברים השפלים שבזה העולם לא יועילו כי תוהו המה ואם יתן איש כל הון ביתו באהבה זו בוז יבוזו לו (שה"ש ח, ז) כי אחריותו תוגה ועיקר התאות הם דברים שפלים ונכזים כמו ענין דבר ערוה ומאוס. אכן עיקר הכל להיות דבוק בדברים העליונים ובחיים הנצחיים באור פני מלך חיים וזהו היחוד בא ע"י התורה ע"ד האמור ד' עוז לעמו יתן ד' יברך את עמו בשלום (תהלים כט, יא) ואפשר לכנות הגוף והנפש לקרותם שם ויפת והנה ע"י היחוד שהוא בחי' אהבה ואחדות ואחד גימ' י"ג שהוא בחי' י"ג הויות כי ע"י י"ג הויות עושה האדם לעצמו לבוש ואור מקיף וי"ג הויות גי' לבוש, וזהו הלבוש עושה האדם לעצמו בעת עוסקו בתורה ומצות ע"י אהבה ויראה. וזהו ויקח שם ויפת היא גו"נ את השמלה ר"ל לבוש האחדות, וישימו על שכם שניהם כי כבר אמרנו בכמה מקומות שאהבה ויראה נקראים כתפות וזרועות עולם, וילכו אחורנית ויכסו את ערות אביהם ר"ל לא רצו להסתכל על דברים השפלים, ויכסו אותם ופניהם אחורנית ר"ל הסתכלו תמיד על בחי' ואחריו כל ישרי לב וערות אביהם לא ראו והבן. ולכן אמר (כה, יז) צרור את המדינים והכיתם אותם כי צוררים הם לכם בנכליהם אשר נכלו לכם על דבר פעור, כי לפי פשוטות איזה מחשבה היה בכאן, אך אפשר לומר כי כוונת הפעור היה כדי להחטיאם בעיקר מפנית יסוד התורה ושרשה וזהו כל האדם והבן. והנה באמת לא נברא העולם

רק בשביל ישראל והיינו להעלות דברים השפלים לבחי' הקדושה וזהו גם נחת רוח למי שאמר והי' העולם, ואז כאשר האדם גורם נחת רוח בו' עי"ז מתקן בבחי' עליונה הנקרא עולמתא שפירתא דלית לה עייניו (זהר חלק ב' צה.) כי ר"ל מאן דאכיל לאו דילי' בהיות לאסתכולי באפי' והשכיני' כביכול יש לה נהמא דכסופא כאשר ח"ו אין ישראל עושין רצונו של מקום ע"כ כאשר יתן האם דעתו ולבו לתקן זאת אז כביכול גורם הסתכלות לבחי' הנ"ל ע"ד (זהר ויקרא דף יג.) חזי במה ברא קאתינא קמך וזהו אפשר רמוז בפסוק א"ת (ב' כח.) ר"ת אדום תכלת שהוא בחי' סוספיתא דדהבא כשתרצה להקריב זה לפני, לחמי לאשי ריח ניחי, ר"ל לחמי מלשון מלחמה כי המלחמה שאדם לוחם עם בחי' הרע שלו ע"ד מלחמה לד' בעמלק מדר דר (שמות יז טו.) לזה שהוא לוחם מלחמת ד' הנ"ל גורם תיקון בגווניו הנ"ל שהם ר"ת לאש"י ל'בן א'דום ש'חור י'רוק שהוא נגד ד' אותיות השם וזהו ריח נחחי ר"ל שענין הוא ריח ניחה לפני ד' ותשמרו להקריב לי במועדו כי עבודתה שם נכלל בב' אותיות למ"ד ויו"ד וזהו בחי' לימוד התורה ויו"ד הוא בחי' יד שהוא אבר המעשה וע"ד שדרש בזה"ק (תיקוני זהר ז' ב.) א"ת ידיך אלא יודיך. והנה האדם צריך לתקן שתי אלה רגע לימוד תורה ומעשה מצות וגורם מילוי באותיות ל"י הנ"ל וזהו אפשר דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה וזהו כוונת המדרש שם (אליהו רבא יז) כיון שאמרו ישראל נעשה ונשמע מיד אמר

הקב"ה דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה והבן ואז גורמי' ישראל בחי' שמירה כי למ"ד ויו"ד בהעלות ה' למעלה למדרגת חכמה שהיא בחי' יו"ד ואז יו"ד פ' למ"ד עולה תש"מ וי"פ יו"ד עולה ר' ומצורף לאותות תשמר ור"ל תראה לסנן מכל דבר בחי' השמרים שיהי' עבודת שמים צלולה בלי פסולת, וזהו לשון תשמרו וזהו (ב' כח.) תשמרו להקריב לי במעודו ר"ל כל אחד ואחד במעודו כי זמן תורה לחוד וזמן עבודה ומצוה לחוד. (או יאמר כי שם אדני בריבוע גימ' במועדו כי הוא בחי' זמנים והכוונה בזה לעשות יחוד לי במועדו) וירמוז עוד כי בשני חדשים שהם אלול תשרי שנבראו בשתי אותיות אלו אותיות ל"י ככתוב בס' יצירה ע"ש (ה' ז.) והנה תשרי תחילת השנה ואלול הוא סוף השנה ותראו שיהיו ב' חדשים אלו בתשובה ומ"ט כמו שצריך אדם לחבר יום ולילה בתורה ובתפילה כמו כן יהי' חיבור ויחוד בב' החדשים הנ"ל שנה היוצאת ושנה הנכנסת, וזהו א"ת ר"ת אלול תשרי תשמרו להקריב לי במועדו (ב' כח.) והבן. והנה כאשר יתקן אדם הכל אז מקבל שכרו בבא שיוכל להסתכל במה דאכיל כיון שמגיע לו בדין והנה בגמ' אמרו (יומא ע"ד) סומא אינו שבע כי אחר דלא מצי לאסתכולי באפי' איננו שבע ולכן אמר במדרש (פסקא דרב כהנא ג' ב.) זש"ה צדיק אוכל לשובע נפשו והבן. גם נרמז בתי' צדיק כמו שאמרו מפרשי התורה צ' אמנים י' קדושות ד' קדישים ק' ברכות והבן. וכן יש ג"כ ליתן רמז בתיבת צדיק כי תיבת ל"י במילואו גימ' צ"ד והיו"ד רומזת ליו"ד

פעמים צ"ד שהוא גימ' תשמור כאמור ואז זוכה לבחי' משא ק' ליטרין והבן:

והמה בוכים פתח אהל מועד (כ"ה י.) ותרגום יהונתן (שם) ואינו בכין וקריין שמע אפשר לומר בזה דהנה לאה קראה בנה שמעון ע"ש שמע כי שמע ד' כי שנואה אנכי. והנה אם באמת קראתה ע"ש השמועה היה ראוי' לקרותו שמעי', אך אפשר לומר עפ"י המדרש (בראשית רבה ע"א ד.) שרמזה בדברי' שעתיד להעמיד שונא. ולכן מרומז בשם שמעון שם עון ואמרת ג"כ כי יעקב אע"ה רמז דבריו כי באפם הרגו איש כי ר"ת באפ"ם ב'כים פ'תח א'הל מ'ועד ואז הרגו איש זהו זמרי, גם אחים אפשר רומז לזה כי אחים ר"ת א'יש ח'מה י'גרה מ'דון. אכן כאשר שמעון עושה הישר בעיני ד' אז יהיה צירוף בשמו שם ענו ע"ד המבואר בכתבי האר"י ע"פ (ז') עלי באר ענו לה כי ענ"ו מספר אדני בריבוע אכן הנה כעת בחטא שטים רובם הי' משבט שמעון לכן היו בוכים ואומרים כי שם שמעון באמת עיקר הי' על סיבת כי שמע ד' וזהו וקריין שמע ור"ל למה קראתו בשם זה הלא עיקר השם הוא בחי' השמועה והבן:

אז יאמר ע"פ את קרבני לחמי לאשי ריח ניחוחי תשמרו (כ"ה ב.) כי אפשר לפרש בדברי' בנות צלפחד כי הנשמות נקראו בנות והעבודה לד' בב' בחינות אהבה ויראה וזהו צל פחד ר"ל אהבה הוא בחינת צל ע"ד (שה"ש ב' ג.) בצלו חמדתי וישבתי ופחד רצונו ירא' וזהו בנות צל פחד. והנה יש בעבודת השם בחי' בן שהקב"ה מתפאר בו ע"ד (ישעיהו מט. א.) ישראל

גם לפרש עפ"ז פסוק (שמות כה, ב) והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו, ור"ל והיו הכרובים האלה שנבראו בטבע בצורת העין הם פורשים כנפים למעלה הוא מלשון ולא יכנף עוד מוריק, ר"ל ענין הכרובים מפרשים לנו דברים הנסתרים, ומפרש אח"כ כי שני דברים הם מועדינים לנו אחד כי סוככים בכנפיהם על הכפרת כי סכוי הוא לשון צופה ור"ל כי צורת הללו המה מביטים בענין ואחריו כל ישרי לב. שהוא משא ק' ליטרין הנ"ל גימ' על ור"ל כי מביטי' בכנפיהם מה שנסתר עבורם המשא ק' ליטרין הנ"ל, הכפרת כפרת בא"ת ב"ש הוא גואל והוא רמוז בר"ת ג'דלו ל'ד' א'תי ו'נרוממה ור"ל כי מרומז בכחי' העין הד' גוונין של שם הויה ור"ל כי הכונה בזה להפך הכל שיהיו כלו הפך לבן טהור הוא בחי' חסד פשוט גוון לבן, ולבן מרומז לה' את"י ר"ל אותיות פו"י שהם לבן אדום תכלת ירוק וזהו מרומז באותיות למ"ד מל"ד ואותיות את"י שאחריהם והבן. גם מרומז עוד בעינן כרובי עינא, ופניהם איש אל אחיו כי אותן צורות הנראות תוך העין רומזים כי ילמוד מזה האדם שיהיה פניו אל אחיו ויסתכל תמיד ויהיה במחשבתו שאחיו חשוב מאתו ושהוא גדול ממנו. וזהו איש שדרשו בגמ' (סנהדרין נב) פרט לקטן. וזהו ופניהם יהיו שיהיה אחיו איש במדרגה והוא קטן נגדו ויראה תמיד ללמוד מחבירו וע"י שיבא האדם להסתכן בחכמה הנראה בצורות הנראים בתוך העין יוכל לבא למדות טובות והבן.

בקרב ויטה לכבינו לעבדו באמת ובתמים והבן. גם ירמוז בתי' למה יגרע גי' משי"ח ר"ל שהצדיקים האלה מתפללים על ביאתו במהרה. ואפשר לפרש ויקרב משה את משפטן לפני ה' (ב, ה) כי באמת מעשה בנות צלפחד הי' בפועל ממש לענין אחוזה גשמיות, אמנם משה רבע"ה פעל בכחו הגדול ובחכמתו שטענ' שטענו הם יתכן ג"כ בעסק גאולתינו ופדות נפשיהו בענין שאמרנו והבן. שייך לעיל:

ע"פ מאמרינו למעלה בענין עין בעין יראו ע"ש נוכל לפרש פסוק (בראשית ג, כד) וישכן מקדם לגן עדן את הכרובים ואת להט חרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, כי אותן צורות הנראות בתוך העינים נקראים כרובי עינא כי כרוב הוא אנפי זוטרי, והנה איתא בתקונים (הקדמת תיקוני זוהר דף י"ג.) כי יש שבעה גלדי עינא והם לרמוז אל שבעה הכלים כי גלד גימ' הכל ושבעה הכלים המה בחי' ז' כפולות מן בגד כפרת והם מתהפכים לפי מעשה האדם, וזהו וישכן מקדם ר"ל השם ב"ה וב"ש השכין מקדם הבריאה לגן עדן לסיבת שיראה האדם לגנות עדונים וחמדת עולם השפל, את הכרובי' ר"ל אותן צורות אנפי זוטרי הנראות בעין האדם לסיבה שעו"ז האדם מכיר שפלות שלו ומביט לסוף דבר בקדמותו כאשר נאמר למעלה, ואת להט החרב ר"ל לסיבה הנ"ל ברא גלדי עינא שבעה נגד ז' הכלים כי ז"פ הכל גי' לה"ט החרב וזהו המתהפכת כי זהו מתהפך לפי בחירת האדם ועו"ז יבא האדם לשמור את דרך עץ החיים והבן:

אשר בך אתפאר, והנה הגם כי שבני עלי' הם מועטים ואין המדרגה הזאת שכיח בישראל. הנה עכ"פ יש צדיקים שמתדבקים בו במדות טובות ומתדמים לו ע"ד הדבק במדותיו מה הוא רחום וכו', והנה כשישראל הם בכחי' בן אין צריכים טרחא להתדבק במדותיו כי אז מסתמא יש לבן טבע האב כי הוא נחת מנתחיו. אך אם עדיין לא בא למדרגה זו שיהיה בחי' בן הנה עכ"פ רוצה להתדבק במדותיו גם זה ישר בעיני ד', ולזה יאמר ד' למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך (תהלים קכב, ח) ר"ל גם כשישראל הם בכחי' אחי ורעי גם זהו חשוב בעיניו וזה היה טענות נשמת הצדיקים למה יגרע שם אבינו, ר"ל למה לא נתפרסם אלקותו בעולם שיהיה התגלות כבוד מלכותו עלינו כראוי, מתוך משפחתו, משפחת גימ' ד"פ אור ור"ל ד' בחי' אורות שיש בד' אותיות השם ראוי שיתגלה עלינו בקרב. כי אין לו בן (ב, ד), ור"ל כי לשון תימה אף אם בחי' בן אין בישראל אעפ"כ תנה לנו אחוזה מהראוי שהם יעזור לנו שנבא לאחוזה שלנו הוא ארץ הקדושה, בתוך אחי אבינו ע"י שיש צדיקים שנקראי' בחי' אחים כביכול והנה ע"י הדברים אלו נוכל גם כן לגרום יחוד באור פני מלך חיים כשישראל יכולי' לבא בטענה זו שהם מדבקים במדותיו, וזהו את קרבני לחמי ר"ל מה שאנו בני ישראל באים לקרב ולעשות יחוד וזיווג בעליונים כי זיווג נקרא בשם לחם כידוע. לאשי ר"ת למה יגרע ש'ם א'בינו כנ"ל גם זהו ריח ניחוחי בעיני ד' וזהו יגרום לנו ג"כ גאולה

